

Iskolapszichológus protokoll – vitapontok, dilemmák és megoldási javaslatok

N. Kollár Katalin és Martonné Tamás Márta

2011. február 1.

Iskolapszichológus fogalma

- **Mi igen és mi nem**
 - iskolában dolgozó
 - nem „kihelyezett”
- **Alkalmazási minimumfeltételek**
 - ellátható létszám teljes állás: 400-800 fő, de sok HH SNI vagy BTM-es tanuló, akkor 500 alatt is (ugyanúgy lehetne a létszámot kalkulálni, mint ahogy az iskola számolja – SNI 3x, BTM 2x)
 - Intézményszám
 - iskola: egy önálló oktatási intézmény vagy egy nagyobb iskolaszervezet két tagintézménye,
 - két kis iskola
 - ha óvoda is, akkor max. három (kis) intézmény
 - minimális munkaidő egy intézményben
 - Az intézmények közti távolság figyelembe vétele az intézményszám meghatározásánál

Végzettséggel kapcsolatos követelmények

Hatályos törvények:

- Közoktatási törvény:
- Pedagógiai szakszolgálatoknál (4/2010 OM rendelet) kötelező a szakpszichológusi végzettség,
- 14/1994 OM rendelet: kötelező a szakpszichológusi végzettség, óvoda-, és iskolapszichológusoknál ez tanácsadás, vagy ped.psz. szakképzés,
- Javaslat: iskolapszichológia is

Végzettséggel kapcsolatos követelmények –javaslat 2010.

- „Okleveles pszichológus”,
- MA diploma (osztott képzésben szerzett ill. 2009 és ezt követően megkezdett tanulmányok) esetén Tanácsadás és iskolapszichológia szakirányon szerzett végzettség,
- 2009 előtt megkezdett tanulmányok esetén
 - pszichológus és pedagógus együtt illetve Iskolapszichológia vagy Gyermekkor és nevelés szakirányos végzettség,
 - vagy szakpszichológus végzettség Pedagógiai Pszichológia (ill. Iskolapszichológus) vagy Tanácsadó szakpszichológus szakirányon.
- Az iskolapszichológusi munkakör 5 éven túli betöltésének követelménye iskolapszichológia ill. Gyermekkor és nevelés szakirányon szerzett vagy pedagógus végzettség esetén is, hogy a pszichológus kezdje meg (és 8 év alatt szerezze meg) a szakmai munkájához kapcsolódó posztgraduális szakpszichológusi képzést (Pedagógiai, iskola- tanácsadó pszichológus).

Végzettséggel kapcsolatos követelmények

- A munkakör betöltését előírásához célszerű lenne engedni a szakpszichológusi képzettség megszerzése előtt, mert a szakképzés feltétele egy év munkatapasztalat. Ez esetben a tanulmányok elkezdését két éven belül, és megszerzését a kezdés után 3 éven belül írhatnák elő.
- Ehhez képzési támogatás

Munkaidő

Hatályos Közoktatási Törvény:

Heti munkaidő 40 óra

Iskola alkalmazásában: kontakt óra 26

Pedagógiai szakszolgálatban: kontakt óra 21

Javaslat: egységesen 21 kontakt óra

félállás – heti 20 óra, amelyből 10,5 óra kötelezően az
oktatási intézményben töltendő

Óvodában heti minimum 6 órában is lehet

Az intézmények közötti munkaidő megosztást célirányosan
kell meghatározni – létszám és problémák figyelembe
vételével.

Munkaidő szervezés

- Gyermek ellátása tanítási időben vagy azon túl – szakmailag indokolt esetben tanítási idő alatt is, de ez nem lehet mindig ugyanaz a tantárgy (kb. három alkalomnál ne legyen több)
- mikor melyik célszerű? v.ö.új Közoktatási törvény tervezet

Minimális tárgyi feltételek

- Saját szoba
- Berendezés – két fotel és kisasztal
- Íróasztal
- Számítógép, internet
- Hozzáférés a elektronikus naplóhoz (személyes adatok nem szükségesek, de jegyek, minden olyan, amit a pedagógus is lát)
- Telefon
- Csoportfoglalkozásokhoz alkalmas tér és berendezés
- Zárható szekrény
- Fénymásolási lehetőség

Tevékenységi kör

(ezek a protokollban logikusabban csoportosítva lesznek)

- Fejlesztési (óvoda is) / Oktatási feladatok segítése
 - Szűrés a tanulási képességek területén
 - Tanulás tanítása
 - Egyéni haladás biztosítása, tanulási nehézségek kezelése
 - Tehetséges tanulók
 - A pedagógus csoportbeli, osztálytermi munkájának segítése, stb.
- Nevelési feladatok segítése
 - Társas kapcsolatok fejlesztése
 - Konfliktusmegoldás és agressziókezelés
 - Egyéni problémák kezelése
 - Mentálhigiénés órák pl. szexuális, drog, tehetség stb. felvilágosítás
 - Pályaválasztási foglalkozás
 - Személyiségfejlesztő, stb. foglalkozások
 - Gyermekvédelmi jelzőrendszeri feladatok, stb.

Tevékenységi körrel kapcsolatos problémák 1.

- Mi tartozik bele a munkaköri feladatokba és mi nem?
 - Olyan pszichés problémák nem tartoznak a feladatkörében, amelyek nem iskolához kötődnek (pl. szorongás lehet feladata, ha a teljesítményhez kötődik)
 - SNI esetén a szakvéleménynek pontosítani kellene, hogy mit jelent a pszichológiai ellátás, és a munkaköri leírás szerint szabályozódik, hogy ebből az iskolapszichológus mit végez és mit nem
- Kik a kliensek:
 - kliens-e a szülő problémáit hozva?
 - a pedagógus egyéni problémáit hozva? Mi dönti el, hogy foglalkozzunk-e a hozott problémával?
 - felnőttek továbbküldése
 - mikor feladatunk a szakellátásba jutás segítése?
 - Ez már nem protokollban szabályozandó kérdés
 - intézményvezetővel való kapcsolat – ellenőrzési jog: a munkaidő eltöltésére, de nem tartalmára
 - a szervezet?
 - Szervezetet érintő változások facilitálása
 - csapatépítés nem feladat (külső szakember)

Tevékenységi körrel kapcsolatos problémák 2.

- Tanácsadás az iskolakeretei közt
 - Meddig tart a tanácsadás és hol kezdődik a terápia? (a foglalkozás célkitűzése, ülésszám, ???)
 - Terápia def.: Térben elkülönült módon, időben korlátozott, rendszeres, kizárólagos kapcsolatra épülő, a személyiség struktúrájának megváltoztatását célzó pszichológusi tevékenység
 - Nem jó a jelenlegi szabályozás, ami 3 ülést előír a finanszírozáshoz, de a többet se honorálja)
 - a tanácsadásra alkalmas tér és keretek
 - kell szerződés az iskolai tanácsadásnál is
- Mikor és milyen kritériumok alapján kell eldönteni, hogy az eset tovább küldendő a klinikus kollegának?